

ಕೋಕೋ ಬೆಳೆಯ ಸುಧಾರಿತ ಚೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೋಕೊ ಉತ್ಪಾದನೆಯಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳೆಂದರೆ ಕೇರಳ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಡ್ರಾಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತಮಿಳನಾಡು. ಕೋಕೊ ಬೆಳೆಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1598 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಳಾಗುತ್ತಿದ್ದು. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಮುಖ್ಯ ಪೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಕೋ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಚಾಕೊಲೇಟ್, ಕೇಕ್, ಪಾಕ್ಸ್‌ಕ್ರೀಮ್, ಬಿಸ್ಕೆಟ್, ಸಿಹಿತಿಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಣ್ಣ: ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾವಯವ ಯುಕ್ತ ಕಾಡು ಮಣ್ಣ ಕೋಕೋ ಆಳವಾದ ನೀರು ಬಸಿದುಹೋಗುವಂತಹ ಜೀಡಿ ಗೋಡು ಮತ್ತು ಮರಳು ಗೋಡು ಮಣ್ಣ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ.

ಹವಾಗುಣ : ಕೋಕೋ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ತೇವಾಂಶ ಮತ್ತು ನೆರಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಳೆ ಬಿರುಗಳಿ, ಕ್ಷಾಮ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾಂಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವೃತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಡೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನೆರಳಲ್ಲದೆ, ವರ್ಷಾವೆಲ್ಲಾ ಸಮನಾಗಿ ಬೀಳುವ ಕನಿಷ್ಠ 1000 ರಿಂದ 1600 ಮೀ.ಮೀ. ಮತ್ತೆ 10 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆ. ರಿಂದ 30 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆ. ಉತ್ಪಾಂಶ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 1000 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಈ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತ.

ನಾಟ ಕಾಲ : ಜೂನ್-ಜುಲೈ ನಾಟ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕಾಲ.

ತಳಿಗಳು 1. **ಘಾರೆಸ್ಟಿರೋ:** ಈ ತಳಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಹವಾಗುಣಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಕಾಯಿಗಳು ನುಣುಪಾಗಿದ್ದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕವಚ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೋಂದು ಆಳವಿಲ್ಲದ ನಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಎಳೆಯ ಕಾಯಿಗಳು ಹಸಿರಾಗಿದ್ದು ಹಣ್ಣಾದ ಮೇಲೆ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳು ಚಪ್ಪಟೆಯಾಗಿದ್ದು ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ ತಾಜ ಬೀಜಗಳು 6 ದಿನಗಳ ಮತ್ತು ಬರಿಸುವಿಕೆಯ ನಂತರ ಚಾಕಲೇಟ್ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ.

2. **ಕ್ರೈಮೆಲ್ಲೊ :** ಈ ತಳಿಯ ಕಾಯಿಗಳು ಕೆಂಪು ಅಧವಾ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸಪೂರವಾದ ಕವಚ, ಆಳವಾದ ನಳು ಮತ್ತು ಒರಟಾದ ಮೇಲ್ಪೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬಿಳಿ ಅಧವಾ ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ ದೊಡ್ಡಗಾತ್ರದ ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. 3 ದಿವಸದ ಮತ್ತು ಬರಿಸುವಿಕೆಯ ನಂತರ ಬೀಜಗಳು ಕಂಡು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ.

ಕೇಂದ್ರೀಯ ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ವಿಟ್ಟದವರು ಕೃಷಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವ ತಳಿಗಳು:

1. **ವಿ.ಟಿ.ಎಲ್.ಸಿ.ಸಿ.-1:** ಶಿಫಾರಸ್ಸಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ತಳಿ. ಹಸಿರು ಮತ್ತು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಕಾಯಿಗಳು ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 75 ಕಾಯಿಗಳು, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ 36 ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದಿಗೆ ಬೀಜದ ತೊಕ 1.05 ಗ್ರಾ. ತಿರುಳಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 12, ಕೊಬ್ಬಿನ ಅಂಶ ಶೇ. 52.5, ಪ್ರತಿ ಮರಕ್ಕೆ ಒಂಬೀಜದ ಇಳುವರಿ 1.33 ಕಿ.ಗ್ರಾ., ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 368 ಕಿ.ಗ್ರಾ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

2. ವಿ.ಟಿ.ವಲ್.ಸಿ.ಎಫ್.1: ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತ. ಮಧ್ಯಮ ಹರಡುವಿಕೆ, ಸದೃಢ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಲೆ ಬಣ್ಣದ ಕಾಯಿಗಳು ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 54.5 ಕಾಯಿಗಳು, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ 42 ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಣಗಿದ ಬೀಜದ ಶೋಕ 1.03 ಗ್ರಾ. ತಿರುಳಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 11, ಕೊಳ್ಳಿನ ಅಂಶ ಶೇ. 52.1, ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಣಬೀಜದ ಇಳುವರಿ 2.52 ಕಿ.ಗ್ರಾ. , ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 688 ಕಿ.ಗ್ರಾ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

3. ವಿ.ಟಿ.ವಲ್.ಸಿ.ಎಫ್-2: ಶೀಪ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ತಳಿ. ಬೀಜಗಳು ದೊಡ್ಡವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೇಟ ಮತ್ತು ರೋಗಬಾಧೆ ಕಡಿಮೆ. ಕಾಯಿಗಳ ಬಣ್ಣ ಹಸಿರು ಮಿಶ್ರಿತ ಹಳದಿ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 55 ಕಾಯಿಗಳು, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ 42 ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಣಗಿದ ಬೀಜದ ಶೋಕ 1.21 ಗ್ರಾ. ತಿರುಳಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 15, ಕೊಳ್ಳಿನ ಅಂಶ ಶೇ. 53, ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಣಬೀಜದ ಇಳುವರಿ 2.7 ಕಿ.ಗ್ರಾ., ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 748 ಕಿ.ಗ್ರಾ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಸಂಕರಣ ತಳಿಗಳು

1. ವಿ.ಟಿ.ವಲ್.ಸಿ.ಎಚ್.1: ಇದು ಶೀಪ್ರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ತಳಿ. ಹಸಿರು ಮಿಶ್ರಿತ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50 ಕಾಯಿಗಳು, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ 42 ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಣಗಿದ ಬೀಜದ ಶೋಕ 1 ಗ್ರಾ. ತಿರುಳಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 13, ಕೊಳ್ಳಿನ ಅಂಶ ಶೇ. 53.6, ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಣಬೀಜದ ಇಳುವರಿ 1.48 ಕಿ.ಗ್ರಾ., ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 410 ಕಿ.ಗ್ರಾ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

2. ವಿ.ಟಿ.ವಲ್.ಸಿ.ಎಚ್.2 : ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಮಧ್ಯಮ ಹರಡುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕಮ್ಮಿ ಕಾಯಿಕೊಳೆ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಹಸಿರು ಮಿಶ್ರಿತ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 70 ಕಾಯಿಗಳು, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ 40 ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಣಗಿದ ಬೀಜದ ಶೋಕ 1.15 ಗ್ರಾ., ತಿರುಳಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 11, ಕೊಳ್ಳಿನ ಅಂಶ ಶೇ. 54, ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಣಬೀಜದ ಇಳುವರಿ 1.15 ಕಿ.ಗ್ರಾ., ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 320 ಕಿ.ಗ್ರಾ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

3. ವಿ.ಟಿ.ವಲ್.ಸಿ.ಎಚ್.3: ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಯುಕ್ತ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗು ತೋಟಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ. ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 45 ಕಾಯಿಗಳು, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ 43 ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಣಗಿದ ಬೀಜದ ಶೋಕ 1.07 ಗ್ರಾ., ತಿರುಳಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 13, ಕೊಳ್ಳಿನ ಅಂಶ ಶೇ. 52, ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಣಬೀಜದ ಇಳುವರಿ 1.45 ಕಿ.ಗ್ರಾ., ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 397 ಕಿ.ಗ್ರಾ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

4. ವಿ.ಟಿ.ವಲ್.ಸಿ.ಎಚ್.4 : ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಯುಕ್ತ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗು ತೋಟಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ. ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಕೇಸರಿ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 40 ಕಾಯಿಗಳು, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ 43 ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಣಗಿದ ಬೀಜದ ಶೋಕ 1.01 ಗ್ರಾ., ತಿರುಳಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 12, ಕೊಳ್ಳಿನ ಅಂಶ ಶೇ. 53, ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಣಬೀಜದ ಇಳುವರಿ 1.25 ಕಿ.ಗ್ರಾ., ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 342 ಕಿ.ಗ್ರಾ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಬೇಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು: ನಾಟ ಅಂತರ :

	ಅಂತರ	ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ
ಎಕಬೆಳೆ (ನೆರಳಿರುವಲ್ಲಿ)	27×27 ಅಡಿ	440
ಅಡಿಕೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ	27×54 ಅಡಿ	274
ತಂಗಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ	22.5×22.5 ಅಡಿ	548

ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ: ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡಬೇಕು.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು : ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ (ಗ್ರಾಂ)

ವರ್ಷ	ಸಾರಜನಕ	ರಂಜಕ	ಮೊಟ್ಟಾಗ್ಗೆ
ವರ್ಷ 1	25	10	30
ವರ್ಷ 2	50	20	75
ವರ್ಷ 3	75	30	105
4 ವರ್ಷ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ	100	40	140

ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ : ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗುಣವುಳ್ಳ ತಾಯಿ ಮರಗಳಿಂದ ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಬೇಕು.

- ಮುಧ್ಯಮಂದಿಂದ ದೊಡ್ಡಗಾತ್ರದ (300 ರಿಂದ 350 ಗ್ರಾಂ ತೂಕವಿರುವ), ನುಣಿಪಾದ ಮೇಲ್ಪ್ರೀ ಇರುವ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಉಬ್ಬ ತಗ್ಗಿಗಳಿರುವ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 70 ರಿಂದ 100 ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಫಾರೆಸ್ಟರ್ಮೋ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಸರಾಸರಿ 35 ಬೀಜಗಳಿಗಂತ ಅಧಿಕ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾಯಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು.
- ಪ್ರತಿ ಬೀಜದ ತೂಕ 1 ಗ್ರಾಂ ಗಿಂತ ಅಧಿಕವಿರಬೇಕು.
- 12 ಕಾಯಿಗಳಿಂದ 1 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ನಷ್ಟ ಬೀಜ ಸಿಗುವಂತಿರಬೇಕು
- ಕಾಯಿಗಳ ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಳುವಾಗಿರಬೇಕು (1 ಸೆಂ.ಮೀ.)

ಆರ್ಥಿಕ ತಾಯಿ ಮರಗಳಿಂದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳುಗಳ ನಡುವೆ ಕೊಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಬೀಜಗಳ ಮೌಳೆಯಿರುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೊಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಎರಡು ವಾರಗಳ ಒಳಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಸಿ ಮಡಿಗಳು: ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉದ್ದ, 3 ಅಡಿ ಅಗಲ ಮತ್ತು 6 ಅಂಗುಲ ಎತ್ತರದ ಸಸಿಮಡಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಬೀಜವನ್ನು 3 ಅಂಗುಲದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ 3 ಅಂಗುಲ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೀಜದ ಮೇಲಿನ ಲೋಳಿಂಟು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮೊದಲು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಒಂ ಮಣಿನಿಂದ ಹಗುರವಾಗಿ ಉಜ್ಜಬೇಕು. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವಾಗ ತೊಟ್ಟಿನ ಭಾಗ ಮೇಲ್ಯುವಿನಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಸಿಗಳು ಎರಡು ವಾರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು 150 ಗೇಜ್

(1.5x4 ಅಂಗುಲ ಅಳತೆಯ) ಪಾಲಿಧೀನ್ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಗಳನ್ನು ಸಮು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿದ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ತುಂಬಿ ಚೀಲಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು. ಪಾಲಿಧೀನ್ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಶೇ. 90 ನೆರಳಿರುವಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಪ್ರತಿದಿನ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತಿರಬೇಕು. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳು ಮರುನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ನೆರಳನ್ನು ಶೇ. 50 ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಸಿಗಳು ಗಡಸುತ್ತನವನ್ನು ಗಡುತ್ತರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು: ಕೋಕೋ ಮೂಲತ: ಆದ್ರ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಯಸುವ ಗಿಡ. ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯನ್ನಾಗಿ ಭಾಗಶ: ನೆರಳಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಸಾಲು ಅಡಿಕೆ ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನ ಸಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಂತೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಶಿಫಾರಸ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 2 ಘನ ಅಡಿ ಆಳತೆಯ ಗುಣಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 25 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹರಡಿ ತುಂಬಬೇಕು. ಸುಮಾರು ಆರು ತಿಂಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಗುಣಿಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಲಾ ಒಂದರಂತೆ ನಾಟಿಮಾಡಿ ಆಧಾರಕೊಡಬೇಕು. ಗಿಡವು ಹೊಸ ಬೇರು ಬಿಡುವವರಿಗೆ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತಪ್ಪದೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ ಒದಗಿಸುವುದು: ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಕೋ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಎರಡು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇ-ಜೂನ್, ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಆಕ್ಟೋಬರ್ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಮಳೆಗಾಲದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಗಿಡಗಳ ಬುಡದಿಂದ 1.5 ರಿಂದ 2.0 ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ 6 ಅಂಗುಲ ಆಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮುಚ್ಚಬೇಕು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಕೋಕೋ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಸವರೂಪ: ಕೋಕೋ ಗಿಡ ಎರಡು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಸಿಗಳ ನೇರವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ‘ಚೊಪಾನ್’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಕೋ ಗಿಡದ ಮುಖ್ಯಕಾಂಡ (ಚೊಪಾನ್) 4 ರಿಂದ 5 ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದ ನಂತರ 4 ರಿಂದ 5 ಕವಲು ರೆಂಬೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಭಾಗವನ್ನು ‘ಚಾಕೆಟ್’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೇ ಹಂತವಾಗಿ ಮೂಲಕಾಂಡದಿಂದ ನೇರ ಬೆಳೆಯುವ (ಚೊಪಾನ್) ಕೊಂಬೆಯಿಂದ ಮುನಿ: 4 ರಿಂದ 5' ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕವಲು ರೆಂಬೆ ಮಾಡಿ 2 ಸೇ ಚಾಕೆಟ್ ಉಂಟಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಗಿಡಗಳ ಎತ್ತರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಮೊದಲನೇ ಚಾಕೆಟ್ ನೆಲದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಚಾಕೆಟ್ ಅನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಡಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 3 ರಿಂದ 5 ಟೊಂಗೆಗಳು ಪ್ರತಿ ಚಾಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಟೊಂಗೆಗಳು ಬೆಳೆದಾಗ ಬಲಹಿನವಾದವುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಬೇಕು.

ಒಂ ಎಲೆಗಳ ಹೊದಿಕೆ ಒದಗಿಸುವುದು: ಗಿಡವು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೇರು ಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾತಿಗಳ ಅಗಲಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಕಾಪಾಡಲು ಒಂ ಎಲೆಗಳ ಹೊದಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಇಳವರಿ: ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಎರಡನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಕೋಕೋ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ರೆಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೂವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಗಳು ಪೋತ್ತಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಲು 5 ರಿಂದ 6 ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ 25 ರಿಂದ 45 ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಜನವರಿ ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಥಾನ ಬೆಳಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಕಾಯಿಗಳೂ ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಗಿ ಹಣ್ಣಾಗಿರುವುದರಿಂದ 5 ರಿಂದ 7 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೂಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕುಷ್ಣಾಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವಾಗ ರೋಗಭಾಧಿತ, ಇಲಿ ಮತ್ತು ಅಳಿಲುಗಳಿಂದ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆದಿಸಬೇಕು. ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಕ್ಕೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹೇರತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈ ಕಾಯಿವನನ್ನು ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಿದ ನಂತರ 2-3 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹುಳಿಬರಿಸುವಿಕೆ (ಫರ್ಮೆಂಟೇಷನ್) **ಮತ್ತು ಒಣಿಸುವುದು:** ಕೋಕೋ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಸುಗಂಧ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಲು, ಒಗರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ತ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು, ಬೀಜದ ಮೇಲಿರುವ ಲೋಳಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಬೇರೆದಿಸಲು ಮತ್ತು ಬೀಜ ದಳಗಳು ಸಡಿಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಬೀಜಗಳ ಹುಳಿ ಬರಿಸುವಿಕೆ ಅಶ್ವವೃಕ್ಷ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಬುಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಪೆಟ್ಟಿಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿತಿಯಲ್ಲಿ 1.6 x 1.6 ಅಡಿ ಅಳತೆಯ, ಹುಳಿ ಬರಿಸುವಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಗಳಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ತಳದಲ್ಲಿ ರಂದ್ರ ಇರುವ ಮರದ ಪೆಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಬೇರೆದಿಸಿದ ಕೋಕೋ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತಹ ಪೆಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಬಾಳಿ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ 45 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಕ್ಕಾಗ ಒಳಗಿನ ಉಷ್ಣತೆ 47 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆ. ಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಹುಳಿ ಬರಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ 48 ಗಂಟೆಗಳ ನಂತರ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ 48 ಗಂಟೆಗೆ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವನ್ನು ಉಷ್ಣತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಅಂದರೆ ಹುಳಿ ಬರಿಸುವಿಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ಸೂಜನೆ ಸಿಗುವವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಬೀಜವನ್ನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ತೆಳ್ಳಿಗೆ ಹರಡಿ 5 ರಿಂದ 6 ದಿನ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಿಸಬೇಕು. ಬೀಜಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಣಗಲು ಆಗಾಗೆ ಕೈಯಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಅಂತರ ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಕೋಕೋ ತೋಟದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 2.4 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಣ ಕೋಕೋ ಬೀಜವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳು		
ಮುಖ್ಯ ಕೇಟೆ ಪೀಡೆಗಳು	ಹಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ನವ್ಯಾಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು
ಹಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಹೂಗಳು	ಕಂಪು ಮರಿಹುಳುಗಳು ಟೋಂಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಶೂತು ಮಾಡಿ ಒಳ ಸೇರಿ ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ ದುಂಡು ರಂದ್ರ ಗಳಿಷ್ಟು, ಹಿಕ್ಕೆ ಹೊರ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.	ಕೇಟೆಬಾಢೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ರೆಂಬೆ/ಕಾಂಡಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಕೇಟೆವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೇ, ಕೇಟೆಬಾಢೆ ಇರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮೆಲಾಧಿಯಾನ್ 50 ಇ.ಸಿ., 20 ಮಿ.ಲೀ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಲೇಪಿಸಬೇಕು.

ಭಾ. ಕೃ. ಅ. ಪ. – ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ (ಮಂಗಳೂರು), ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪಶುಪ್ರೇದ್ಯಕೇಯ, ಪಶು ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೀದರ

ಹಿಟ್ಟು ತಿಗಳೆ	ಬಿಳಿ ಹಿಟ್ಟಿನಂತಹ ತಿಗಳೆಗಳು ಎಳೆಯ ರೆಂಬೆಗಳು, ಹೂ ಮೊಗ್ಗು, ಹೂಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ರಸ ಹೀರುತ್ತವೆ. ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಭಾಗಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಒಣಗುತ್ತವೆ.	ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಲು 1,7 ಮಿ.ಲೀ. ಡ್ಯೂಮಿಥೋಯೇಚ್ 30 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 2 ಮಿ.ಲೀ. ಕ್ಷೈನಾಲೋಫಾಸ್ 25 ಇ.ಸಿ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಎಲೆ ತಿನ್ನುವ ಹಳು	ಮರಿ ಹಳುಗಳು ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ರಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.	ಸದರಿ
ಹೇನು	ಹೇನುಗಳು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿದ್ದು ಎಲೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಎಳ್ಳೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ರಸ ಹೀರುತ್ತವೆ. ಕಪ್ಪು ಬೂಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ.	ಸದರಿ
ರೋಗಗಳು	ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ಹತ್ತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳು
ಕಪ್ಪು ಕಾಯಿ ರೋಗ	ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂಡು ಬಣ್ಣಿದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದು, ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿದಾಗ ಅವು ಒಣಗುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ಕೊಳೆಯುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳೂ ಸಹ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಬಹುದು.	ಈ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಶೇ. 1 ರ ಬೋಡೋರ್ ದ್ರವಣ ಅಥವಾ 3 ಗ್ರಾಂ ತಾಪ್ತುದ ಆಸ್ಟ್ರೆಕ್ಲೋರ್ಯೈಡ್ 50 ಡಬಲ್‌ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಮೆಟಲಾಸ್ಟಿಲ್ + ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಇಡ್ಲಿನ ಹೋಗ ಮತ್ತು ಸೊರಗು ರೋಗ	ಎಲೆ ಹಾಗೂ ಕಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದು ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಬೇರುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ, ಗಿಡವು ಒಣಗುತ್ತದೆ.	ರೋಗ ಏಡಿತ ಮತ್ತು ಒಣಗಿದ ಟೊಂಗೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಜೊಗು ಭಾಮಿ ಅಥವಾ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಕೋ ಬೆಳ್ಳಿದಾಗ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗಲು ಬಿಸಿಗಾಲುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಶೇ. 1 ರ ಬೋಡೋರ್ ದ್ರವಣ ಅಥವಾ 3 ಗ್ರಾಂ. ತಾಪ್ತುದ ಆಸ್ಟ್ರೆಕ್ಲೋರ್ಯೈಡ್ 50 ಡಬಲ್‌ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಮೆಟಲಾಸ್ಟಿಲ್ + ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್‌ಯೂಕ್ ಶಿಲೀಂದ್ರಾನಾಶಕಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
ಕಷ್ಟ ರೋಗ	ಎಲೆ ಹಾಗೂ ಕಾಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ಮೀಶ್ರಿತ ಕಂಡು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದು ಅವು ಒಂದಾಗಿ, ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಟೊಂಗೆಗಳು ಒಣಿಗಿ ಸಾಯುತ್ತವೆ.	ಕಜ್ಜಿ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ರೋಗಬಾಧಿತ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೋಡೋರ್ ಪೇಸ್ಟ್ ಅನ್ನು (ಮುಲಾಮನ್ನು) ಹಜ್ಜಬೇಕು.

ಭಾ. ಕೃ. ಅ. ಪ. – ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ (ಮಂಗಳೂರು), ಕನಾಕಟಕ ಕನಾಕಟಕ ಪಶುವೈದ್ಯಕೇಯ, ಪಶು ಹಾಗೂ ಮೇನುಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೀದರ